

ELTE TáTK nemzetközi tanulmányok alapképzési szak szakdolgozati és záróvizsga követelményei

2017. szeptember 19-től

Szakdolgozat követelményei

Tartalmi követelmények

Absztrakt

- **terjedelem: 300 (+/- 50) szó**

Bevezető fejezet

- a téma megjelölése, a témaválasztás szakmai indoklása a szakirodalom tükrében,
- a szakdolgozó témával kapcsolatos hipotézise, kutatási kérdése
- a feldolgozás módszere
- a dolgozat felépítésének ismertetése

A téma fő- és al-, illetve közcímekkel tagolt elemző kifejtése:

- A tagolás történhet az egyes kérdéskörök vagy időbeliség szerint
- a témával kapcsolatos fontosabb hazai és nemzetközi szakirodalom és kutatási eredmények áttekintése
- A téma elméleti keretbe való illesztése
- A feldolgozás során használt fogalmak értelmezése, definiálása
- A hipotézis megerősítése vagy cáfolata, vagy empirikus vizsgálati anyag elemzése, logikus érvelés összefüggésrendszerbe helyezése, a szakirodalom főbb állításai – a szakdolgozat jellegének megfelelően

Összefoglalás

- Következtetések
- Az eddigi kutatási eredményektől való eltérés (vagy azok megerősítése)

Formai követelmények

- Tartalomjegyzék (a dolgozat elején)
- A dolgozat belső tagolása, az egyes fejezetek, alfejezetek stb. számozással való elkülönítése
Hivatkozások (a lap alján, szöveg közben stb)
- A dolgozat befejezése után következnek a mellékletek, függelékek, dokumentumok. (Táblázatok a szövegben is elhelyezhetők!) Amennyiben több van belőlük, számozott formában, a forrás megjelölésével.
- A témával kapcsolatos – hivatkozott – fontosabb irodalom szerzők szerinti abc rendben való felsorolása (szerző, cím, kiadó, a megjelenés helye, a megjelenés éve, folyóiratoknál a folyóirat száma)
- **2,5 centiméteres margók**
- 1,5-es sortávolság
- 12-es betűméret (Calibri)
- oldalszámozás jobb oldalon alul
- **11 000 (+/- 1500) szó tartalmi rész lábjegyzetekkel együtt, ebben nincs benne az első oldal, a tartalomjegyzék, mellékletek, függelékek, stb**

A feltöltött példány első oldala:

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar
ALAPKÉPZÉS

„a szakdolgozat címe”

Konzulens:

„név”

Készítette:

„hallgató neve”

„NEPTUN-kód”

nemzetközi tanulmányok szak

év, hónap (pl. 2012. november)

HKR 457/D. §

ad 81. § (10); 84. §

(2) Nemzetközi tanulmányok alapképzési szakon

a) a záróvizsga az alábbi két részből áll:

aa) a hallgató megvédi dolgozatát az opponensi bírálattal szemben, a feltett kérdésekre válaszol. A védésre a bizottság ötfokozatú érdemjegyet ad;

ab) a hallgató tételt húz a megadott tételsor alapján, a feleletet a bizottság ötfokozatú érdemjeggyel értékeli, ez az elméleti kérdés érdemjegye;

b) a záróvizsga jegy az alábbi három érdemjegy két tizedes jegyre kiszámított számtani átlaga:

ba) a szakdolgozat érdemjegye,

bb) a védés jegye,

bc) az elméleti kérdés jegye;

c) az oklevél minősítése megegyezik a záróvizsga jegyével.

ELTE TáTK nemzetközi tanulmányok alapképzési szak záróvizsga tételei

1. tétel: A modern demokráciák jellemzői és kihívásai

Témakörök:

1. Mik a jelenkori demokratikus politikai rendszerek jellemzői, és a demokratikus kormányformák sajátosságai?
2. Mit értünk politikai kultúra, politikai szocializáció, ideológiák és társadalmi törésvonalak alatt, és milyen szerepet játszanak ezek a jelenségek a politikai rendszerek alakításában?
3. Mutassa be a főbb hatalomfelfogásokat, jelenkori demokratikus és nem-demokratikus rendszerek példáival illusztrálva!
4. Milyen dilemmák és kihívások formálták a tranzitológia tudományterületét, és milyen kérdések dominálják napjainkban?

Irodalom:

Sartori, Giovanni: *Összehasonlító alkotmánymérnökség. A kormányzati rendszerek struktúrái, ösztönzői, teljesítményei.* Akadémiai Kiadó, Budapest, 2003.

Goodin, R. E. – Klingemann, H-D.: *A politikatudomány új kézikönyve.* Budapest, Osiris Kiadó 2003. (különösen a 14. fejezet)

Schmitter, Philippe C. – Karl, Terry Lynn (1991): *What democracy is... and is not.* *Journal of Democracy*, Vol. 2, No. 2, Summer 1991, pp. 75-88.

Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.): *Politika és politikatudomány.* Budapest, Aula Kiadó, 2005. (vagy egyéb kiadások, különös tekintettel a 2., 5., 6., 7., 10., 11., 13. és 15. fejezetek)

Bihari Mihály–Pokol Béla: *Politológia. 10. átdolgozott kiadás, Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó 2009, illetve bármely későbbi kiadás.*

2. tétel: A veszfáliai rend és Veszfália mítosza

Témakörök:

1. Veszfália fogalmának meghatározása, példák nem veszfáliai jellegű rendszerre a történelemből és a jelenből
2. Veszfália történeti és normatív kritikái
3. A szuverenitás és az emberi jogok kapcsolata

Irodalom:

Andreas Osiander: *Sovereignty, International Relations and the Westphalian Myth.* *International Organization*, 2001. 251-287. o. (pdf elérhető)

Luke Glanville (2013) *The Myth of "Traditional" Sovereignty*, *International Studies Quarterly*, Volume 57, Issue 1, 1 March 2013, Pages 79–90.

Kofi A. Annan (1999) *Two concepts of sovereignty*, 18 September *The Economist* (<http://www.economist.com/node/324795>)

Jack Donnelly (1998) *Human Rights: A New Standard of Civilization?* *International Affairs (Royal Institute of International Affairs 1944-)* Vol. 74, No. 1 (Jan., 1998), pp. 1-23 (letölthető)

3. tétel: A nemzetközi társadalom és a nemzetközi rendszer

Témakörök:

1. Mit értünk nemzetközi társadalom alatt?
2. Mit jelent a 'standard of civilization' fogalma?
3. Hogyan értelmezné a nemzetközi társadalom 'struktúráját'?

Irodalom:

Hedley Bull (1977) *The Anarchical Society*, Palgrave

Marton Péter - Barry Buzan és az Angol Iskola (recenzió)
<http://www.grotius.hu/publ/displ.asp?id=PKHCDP>

Baylis, Smith, Owens (2014) The Globalization of World Politics, Oxford University Press. (A könyvtárunkban megvan)

Jack Donnelly (1998) Human Rights: A New Standard of Civilization? International Affairs (Royal Institute of International Affairs 1944-) Vol. 74, No. 1 (Jan., 1998), pp. 1-23 (letölthető)

4. tétel: Normativitás, jog, jogrendszer

Témakörök:

1. Miben különbözik a jog más normarendszerektől?
2. Hogyan lehet eldönteni, hogy egy jogszabály érvényes és hatályos-e?
3. Milyen jogértelmezési módszereket ismer?
4. Mutassa be az alkotmányos alapintézményeket!

Irodalom:

Kállai Gábor: A közjog alapjai. Alkotmány – Alaptörvény. L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2011.

5. tétel: A politikai gondolkodás főbb történelmi szakaszai

Témakörök:

1. Milyen kapcsolódási pontok és eltérések vannak a szuverenitás és szerződéselméletek között?
2. Hogyan változik a háborúról és békéről való politikai gondolkodás különböző történelmi korszakokban?
3. Hasonlítsa össze a következő ideológiákat: liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus, nacionalizmus!

Irodalom:

Paczolay Péter–Szabó Máté: A politikatudomány kialakulása. A politikaelmélet története az ókortól a huszadik századig; Korona, Bp., 1996

Bayer József: A politikai gondolkodás története. Osiris, Budapest, 1998.

Ajánlott irodalom

Paczolay Péter – Szabó Máté (vál. és szerk.): Az egyetemes politikai gondolkodás története. Szöveggyűjtemény. Rejtjel, 1999.

Boucher, David – Kelly, Paul (eds.): Political Thinkers. From Socrates to the Present. (second edition) Oxford University Press, 2009

Heywood, Andrew: Political Ideologies. An Introduction. (fifth edition), Palgrave-Macmillan, 2012

6. tétel: A nemzetközi jog alapelvei és forrásai

Témakörök:

1. Milyen közös elemei vannak a nemzetközi szervezetek felépítésének, működésének?
2. Hasonlítsa össze a nemzetközi szervezetek különböző intézményi struktúráját!
3. Értelmezze az emberi jogok nemzetközi védelmét intézmények és jogforrások alapján!
4. Mutassa be a fegyveres konfliktusok jogának főbb jogintézményeit!

Irodalom:

Kardos Gábor – Lattmann Tamás (szerk.): Nemzetközi jog Budapest, Eötvös, 2010.

7. tétel: A nemzetközi kapcsolatok főbb elméletei

Témakörök:

1. Mit jelent az anarchia a különböző elméletek számára? Mutassa be az anarchia szerepét a realizmusban, a liberalizmusban és a konstruktivizmusban!
2. Vesse össze a realizmusok fajtáit a rendszer, az állam, az anarchia, a versengés és a biztonság fogalomrendszere segítségével!

3. Elemezze, hogy egyes liberális elméletek milyen pontokon jelentenek kihívást a realista tézisekkel szemben! Vizsgálja meg – minimálisan – a wilsoni idealizmust, a demokratikus béke elméletét, és a komplex interdependencia elméletét!
4. Határozza meg a konstruktivista fordulat és kritika főbb elemeit! Ismertesse a konstruktivizmus két főbb irányát! Mutassa be az (állami) identitás és a normák szerepét a konstruktivizmus logikájában!
5. Mutassa be a feminizmus és/vagy a posztstrukturalizmus példáján keresztül, hogy mitől kritikai egy elmélet!

Irodalom:

Chris Brown and Kirsten Ainley, Understanding International Relations 4th edition, (London: Palgrave Macmillan, 2009)

Egedy Gergely: Bevezetés a nemzetközi kapcsolatok elméletébe. Budapest, HVG-Orac, 2007. ELTE

Kiss J. László: Változó utak a külpolitika elméletében és elemzésében. Osiris, Budapest, 2008.

Ajánlott irodalom:

Az e-IR vonatkozó szócikkei: www.e-ir.info

Walter Carlsnaes, Thomas Risse and Beth Simmons (szerk.), Handbook of International Relations, 2nd edition (London: Sage, 2012)

Scott Burchill et al. (szerk.), Theories of International Relations 4th edition (London: Palgrave, 2009)

Dunne, Tim, Milja Kurki és Steve Smith. International Relations Theories: Discipline and Diversity. Oxford, 2007.

Romsics Gergely: A lehetetlen művészete: A klasszikus realizmus tragikus politika-felfogása. Budapest, Osiris, 2008.

Romsics Gergely: „Etika és diplomácia: az államon innen és túl” in: Kommentár 2006/3. 36-54.

Weber, Cynthia: International Relations Theory. A Critical Introduction. Taylor & Francis, 2004.

8. tétel: A nemzetközi viszonyok története a 20. században

Témakörök:

1. Milyen eltérések és azonosságok jellemzik a Nemzetek Szövetségének és ENSZ-nek a létrejöttét, működését és kríziseit?
2. Hogyan jelent meg és hogyan befolyásolta az önrendelkezés elve az új államok megalakulását?
3. Hogyan és miért bővült a nemzetközi kapcsolatok szereplőinek száma 1945 után (nemzetközi NGO-k, transznacionális vállalatok stb.)

Irodalom:

Diószegi István, Harsányi I., Németh I.: 20. századi egyetemes történet 1-3. kötet. Budapest, Korona, 1999-2001.

Kissinger, Henry: Diplomácia. Budapest, 2008. Panem kft.

E. J. Hobsbawm: A szélsőségek kora (Pannonica Kiadó, 1998)

9. tétel: A poszt-bipoláris kor új biztonságpolitikai kihívásai

Témakörök:

1. Ismertesse, hogy mit értünk a biztonságpolitika tradicionális értelmezésén!
2. Milyen biztonságelméleti keretekben értelmezhető az Európai Unió közös biztonság- és védelempolitikája?
3. Ismertesse a terrorizmus problematikáját, annak történelmi változásait és kortárs arculatát! Fejtse ki (példákkal), hogy milyen tipológiákon keresztül csoportosíthatóak a terrorista szervezetek!
4. Milyen alapvető típusai vannak a nemzetközi migrációnak? Hogyan jelenhetnek meg ezek biztonsági kihívásként? Mennyiben jelent ez az értelmezés kihívást a tradicionális biztonságfogalommal szemben?

5. Ismertesse a legfontosabb környezetvédelmi egyezményeket és azok eredményeit, illetve a környezetváltozás és a biztonságpolitika kapcsolatáról szóló különféle nézeteket!

Irodalom:

Stephen M. Walt: *A biztonsági tanulmányok reneszánsza*; Barry Buzan - Ole Wæver – Jaap de Wilde: *A biztonsági elemzés új keretei*; Kenneth N. Waltz: *A világpolitika anarchikus struktúrája* In Póti László (szerk.) *Önértelmezés és viták a hidegháború utáni korszakban*, Zrínyi Kiadó, 2006. Barry Buzan. 1997. "Rethinking Security after the Cold War," *Cooperation and Conflict*, Vol.32(1): 5-28. Letölthető: <http://cac.sagepub.com/content/32/1/5.short>.

10. tétel: Az európai integráció történetének főbb csomópontjai

Témakörök:

1. Az európai integráció kezdetei és irányai a II. világháború után.
2. A gazdasági integráció alapjai (a Római Szerződések).
3. Az EGK fejlődése és a fontosabb reformok a hatvanas évektől a kilencvenes évekig.
4. A Maastrichti Szerződés jelentősége, az Amszterdami szerződés reformjai
5. Alkotmányozás, keleti bővítés, és Lisszaboni Szerződés által bevezetett fontosabb változtatások

Irodalom:

Arató Krisztina-Koller Boglárka, *Európa utazása, Gondolat, Budapest, 2009.*

Horváth Zoltán: *Kézikönyv az Európai Unióról. Budapest, 2011.*

Horváth Zoltán – Ódor Bálint: *Az Európai Unió szerződéses reformja - Az Unió Lisszabon után. 2010.*

Várnay Ernő – Papp Mónika_ *Az Európai Unió joga. CompLex 2016.*

11. tétel: Az Európai Unió döntéshozatali rendszere és intézményei

Témakörök:

1. Az intézményrendszer szerkezete, az egyes intézmények viszonyrendszere
2. Az uniós döntéshozatal alapelvei
3. Az uniós jogalkotási eljárások fejlődése és a rendes jogalkotási eljárás
4. Csatlakozás, kilépés módja, folyamata
5. Tagállamok szankcionálása az Unióban
6. Döntéshozatal az uniós külkapcsolatokban
7. Érdekérvényesítés az uniós döntéshozatalban

Irodalom:

Bajtay Péter: *Az uniós külkapcsolati rendszer alapelvei, intézményei és eszközei. In: Simon Zoltán (szerk.): Az Európai Unió a világban. Uniós külkapcsolatok a 21. században. Budapest: L'Harmattan, 2017*

Simon Zoltán (szerk.): *Döntéshozatal és jogalkotás az Európai Unióban. L'Harmattan, 2013*

Simon Zoltán: *Érdekérvényesítés az Európai Unióban. In. Hajdu Nóra (szerk.): A lobbijelenség. Budapest: Napvilág, 2016*

Horváth Zoltán: *Kézikönyv az Európai Unióról. Nyolcadik, átdolgozott kiadás. Budapest, HVG-Orac, 2011*

12. tétel: Az európai uniós jog sajátosságai

Témakörök:

1. A közösségi jog forrásai: elsődleges és másodlagos jog
2. Az uniós jog elsőbbsége, a fontosabb kapcsolódó jogesetek
3. Közvetlen hatály, közvetlen alkalmazandóság, közvetett hatály
4. Egyéb általános jogelvek

Irodalom:

Horváth Zoltán: *Kézikönyv az Európai Unióról. Nyolcadik, átdolgozott kiadás. Budapest, HVG-Orac, 2011.*

13. tétel: A horizontális és az ágazati politikák rendszere az Európai Unióban

Témakörök:

1. A szakpolitikák kialakulása – Hogyan mélyítik az integrációt, érvényesítik a négy szabadság elvét?
2. Kereskedelempolitika és a vámpolitika, az EU a WTO rendszerében
3. A foglalkoztatáspolitikai és a szakképzési politika
4. A pénzügyi politika és a vállalati politika
5. Regionális politika, agrárpolitika és vidékfejlesztés

Irodalom:

Buday-Sántha Attila: Agrár- és vidékpolitika, 2011. Saldo Kiadó.

Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról. 2011.

Kende Tamás –Szűcs Tamás (szerk.): Bevezetés az Európai Unió politikáiba. Budapest, CompLex, 2016.

Kovács Teréz: Vidékfejlesztési politika. Dialóg, 2012.

Sziklai István (szerk.): Az Európai Unió szociális politikái. E-jegyze